

AVTALE MELLOM REGJERINGSPARTIENE OG FREMSKRITTSPARTIET OM STATSBUDSJETTET FOR 2003

Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre (heretter kalt "avtalepartene") er enige om en helhetlig avtale om statsbudsjettet for 2003. Avtalen begrenser seg til Statsbudsjettet for 2003. (Se siste punkt i denne avtale).

Avtalen innebærer at Fremskrittspartiet gir subsidiær tilslutning til Regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2003, med følgende endringer:

	<u>Påløpt*</u>	<u>Bokført</u>
1. Øke satsen i minstepensjon fra 23 % til 24 % Innebærer at om lag 1 mill skatteyttere får reduisert skatt. Lavlønsprofil.	455 mill	365 mill
2. Motorsykler halv årsavgift av personbil	60 mill	60 mill
3. Årsavgift campingvogner – 25% reduksjon	20 mill	20 mill
4. Arveavgift – økt fribeløp i begge trinn Fra 200.000 kr/500.000 kr til 250.000 kr/550.000 kr	195 mill	30 mill
5. Økte avskrivningssatser for maskiner fra 15 til 20 pst	1565 mill	310 mill
6. Permitteringsordningen – arbeidsgivers periode utvides ikke	240 mill	240 mill
7. Pensjon – økt grunnpensjon for gifte og samboende pensjonister fra 1,5 G til 1,6 G (Regulert fra 1. mai)	950 mill	635 mill
8. Pensjon – økt grunnpensjon for gifte og samboende pensjonister til <u>1,7 G i løpet av perioden</u> – se eget punkt under		
9. Minstepensjonister blant alders- og uførepensjonister fritas for egenandel på medisiner på blå resept	160 mill	160 mill
10. Egenandelstaket heves ikke	380 mill	380 mill
11. Fradrag for sykdomsutgifter (begrensning i fradrag innføres ikke)	75 mill	60 mill
12. Behandling i utlandet – kjøp av behandlingsskapasitet	25 mill	25 mill
13. Husbanken - rehabiliteringsplasser, omsorgsboliger og sykehjemsplasser i sydlige land. Husbankens låneramme økes med <u>500 millioner kroner</u> .		
14. Samferdsel – styrking av veibudsjettet	150 mill	150 mill
15. Oppussing av skoler Økt utlånsramme <u>1000 mill kr</u>	32 mill	32 mill
16. Toppidrettsgymnas	12 mill	12 mill
17. Kongshaug musikkgympnas	2,5 mill	2,5 mill

18. Startbevilgning Høyskolen Østfold	10 mill	10 mill
19. Private utdanningsinstitusjoner (høyskole)	5,7 mill	5,7mill
– Oslo Merkantile Høyskole 5 mill		
– Menighetsøsterhjemmets helsesøsterutdanning 0,7		
20. NAROM (Nasjonalt Senter for romrelatert opplæring)	2 mill	2 mill
21. Reisestipend	70 mill	70 mill
22. Kriminalomsorg	10 mill	10 mill
23. Politiet	46 mill	46 mill
24. Kultur	15 mill	15 mill
(Seilskutene 10 mill, Fallstad konsentrasjonsleir 1 mill, Fjell Festning 2 mill, Festspillene Harstad 2 mill)		
25. Kommuner/barnehager	1000 mill	1000 mill
Fordelt på:		
• barnehager 287 mill		
• kommunene 713 mill		
gjennom økte skatteinntekter		
26. Grensehandel:		
Redusert avgift Brennevin (10,9%)	110 mill	100 mill
Økt tollkontroll	11 mill	11 mill
Økte bevilgn. Til frivillige org. på rusområdet	5 mill	5 mill
27. Refusjon av dieselaygift ekspressbusser	30 mill	30 mill
28. Infrastruktur gass	16 mill	16 mill
29. Fartøyvern	10 mill	10 mill
30. Bislett stadion	15 mill	15 mill
31. Lettelser i rederibeskatningen	92,8 mill	92,8 mill
Se punkt under, men 30% i stedet for 17% red.		
SUM:	5770 mill	3920 mill
• Refusjonsordning pluss nettolønn fergerederier (jmf. Brev til FrP av 15. oktober 2002)	550 mill	480 mill
Totalt inndekningsbehov inklusive sjøfolk	<u>6320 mill</u>	<u>4400 mill</u>
• Inndekning følger som signert vedlegg		

* Beløpet for påløpt inkluderer helårsvirkning av redusert avkorting pensjoner (950 mill)

Verbalforslag – strukturtiltak

- Grunnpensjon for gifte og samboende pensjonister trappes opp til 1,7 G innen 2005. Slik at den i 2003 settes til 1,6 G, i 2004 til 1,65 G og i 2005 til 1,7 G
- Husbanken (rehabiliteringsplasser, omsorgsboliger og sykehjemsplasser i sydlige land) Husbankens låneramme økes med 500 millioner kroner. Denne økningen i lånerammen øremerkes for kommuner som ønsker å bygge sykehjemsplasser, eldreboliger og rehabiliteringsplasser i sydlige land. Regjeringen bes komme tilbake med endelig forslag til ordning i revidert nasjonalbudsjett for 2003. I den forbindelse skal det også vurderes hvordan private aktører kan trekkes med.
- Partene er enige om å be Regjeringen komme tilbake med en vurdering av rammene for kommunesektoren i forbindelse med RNB 2003 når prognosene for skatteinntektene foreligger
- Partene er enige om at refusjonsordningen for sjøfolk og nettolønn fergerederier, som følger av denne avtale, ikke skal svekkes. Denne avtalen gjelder for hele stortingsperioden.
- Lettelser i rederibeskatningen – 92,8 mill
Det gjennomføres følgende endringer i rederibeskatningen, med virkning fra og med inntektsåret 2002
 - a) Tonnasjeskatt
Satsstrukturen i tonnasjeskatten reduseres med 30 pst., dvs. alle satsene reduseres prosentvis like mye.
 - b) Omlegging av minste gjeldsrentefradrag
Rederiskatteordningen endres slik at det kun beregnes minste gjeldsrentefradrag for den delen av et rederis egenkapital som ev. overstiger 50 pst. av totalkapitalen. Dette vil gi en lettelse i rederibeskatningen, siden rederier i dag kan få inntektstillegg til tross for at gjeldsgraden er over 50 pst. Innført fra og med inntektsåret 2002 antas provenytapet å bli anslagsvis 50 mill. kroner bokført i 2003.
 - c) Deltakerliknede selskaper i kjede
Selskapene innenfor rederiskatteordningen gis adgang til å eie deltakerliknede selskaper i kjede.
- Virkningene av avgiftsendringer
Forslag:
”Stortinget ber Regjeringen sette ned et hurtigarbeidende ekspertutvalg som skal utrede virkningene på statens inntekter av avgiftsendringer på grensehandelsutsatte varer. Utredningen skal omfatte virkningene av reduserte avgifter på eksisterende innenlandsk etterspørsel og på økning i innenlandsk etterspørsel som følge av redusert grensehandel, ”tax-free”-handel og illegal omsetning. Utvalget skal redegjøre for hvordan provenyvirkninger beregnes i våre naboland, og redegjøre for utviklingstrekkene i avgiftene på grensehandelutsatte varer i nabolandene. Utvalget skal også vurdere virkningene på samlet konsum i Norge av de aktuelle varene ved avgiftsendringene og

konsekvensene av dette. Utvalget skal vurdere virkningene av avgiftsendringer av ulikt omfang. Utvalget skal legge frem sluttrapport innen april 2003.”

- Uføres fri-inntekt
Spørsmålet om størrelsen på friinntekten er til behandling i Stortinget jmf Ot.prp. 102 (2001 – 2002).
Det legges ikke opp til endringer som får konsekvenser for fri-inntekten på 1 G i 2003. Det vises for øvrig til behandling av Ot. prp nr. 102 (2001-2002)
- Private skoler
Partene er enige om målet om større grad av likestilling mellom offentlige og private skoler. Dette sees i sammenheng med varslet lov om etablering av friskoler. Det vil bli fremmet forslag til ny lov om frittstående skoler i desember. Dagens krav til formål erstattes av krav til innhold og kvalitet. Kravet til innhold er at skolene enten følger læreplanen for offentlige grunnskoler, eller læreplaner som på annen måte sikrer elevene en jevn god opplæring. Når man oppfyller godkjenningskravene skal man ha rett til tilskudd.
- Kvantumsrabatten
Partene viser til at forslag om å øke straffenivået for gjengangere innen vold, vinning og sedelighet er på høring. Sak fremmes for Stortinget senest 01.05. 2003.
- Utvidelse av fengselskapasiteten
Partene er enige om å gi private adgang til å bygge fengsler. Dette er særlig presisert i forhold til bygging av et nytt fengsel i Halden og utvidelse av Bergen fengsel med flere varetaktsansatte.
- Vern og bærekraftig bruk
Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Norge er et land med en unik natur og naturlandskap. Det er viktig at positive naturopplevelser i vårt land sikres for fremtidige generasjoner. Disse medlemmer legger til grunn prinsippet "Vern gjennom bærekraftig bruk". Restriksjoner på atferden i for eksempel nasjonalparkene må være for å hindre skade på naturen. M.a.o. må det ikke legges restriksjoner på aktivitet som har til hensikt å øke tilgjengeligheten og bruken av naturparkene, men som ikke påfører naturen skade.
Disse medlemmer viser til at det er flere forsøk på å starte opp miljøtilpasset næringsvirksomhet i naturparker og verneområder. Slik næringsvirksomhet rettet mot turister kan bidra med viktige arbeidsplasser i distriktene. Disse medlemmer har merket seg at initiativ stoppes på grunn av begrensninger i forskrift.

Forslag:

Stortinget ber Regjeringen innen 1. oktober 2003 komme tilbake til Stortinget med en sak om bærekraftig bruk av utmark og fjellområdene i Norge. I den forbindelse skal bl.a. spørsmålet om nærmere retningslinjer for økt turistmessig bruk av disse områdene utredes nærmere, både på arealer utenfor og innenfor større verneområder opprettet etter naturvernloven. Initiativ som bidrar til utvikling av kvalitetsturisme, med respekt for det naturlige, økonomiske, sosiale og kulturelle miljøet i fjellregioner, bør dyrkes frem og støttes.

- Alternativ medisinsk behandling unntas for merverdiavgift
Iverksettes senest i forbindelse med RNB 2003 innenfor de rammer Stortinget trekker opp.
- Kraftverksbeskatning
Partene er enige om at det igangsettes et arbeid for å se på forenklinger i skattesystemet.
- Konkurransen på tjenstepensjonsområdet
Arbeidsgivere i kommunal sektor må gis reell frihet i valg av pensjonsleverandør, slik at den frie konkurransen i pensjonsmarkedet sikres. Det fremmes proposisjon om nødvendige endringer i forsikringsvirksomhetsloven, slik at arbeidsgivere i kommunal sektor, samt andre som har sine pensjonsordninger tilknyttet KLP, som ønsker å gå over fra KLP til private pensjonsordninger, kan gjennomføre dette.
Proposisjon fremmes senest 1. november 2003.
- Ventelønn
Avtalepartene er enige om at sluttpakker istedenfor ventelønn bør være hovedregelen ved oppsigelser i staten. Videre ber avtalepartene regjeringen jobbe videre for at arbeidet med ny arbeidslivslov skal føre til en felles lov for hele arbeidslivet. Partene er også positive til å innføre en ordning med bonusordning for formidling av ventelønnsuttøgere, for å få disse raskere ut i arbeid.
- Momskompensasjonsordningen
Partene er enige om prinsippet om å likestille kjøp av tjenester fra private bedrifter med offentlig egenproduksjon av tjenester. Et utvalget, ledet av professor Rattsø, vil innen utgangen av 2002 foreslå løsninger som nøytraliserer momsen for kommunene. Dette iverksettes fra 1. januar 2004 og omtales i kommuneøkonomiproposisjonen for 2004 og i revidert Nasjonalbudsjett for 2003.
- Utfordringsrett
Avtalepartene er enige om at bedre tjenester og bedre utnyttelse av offentlige ressurser fremmes gjennom økt bruk av konkurranse mellom offentlige og private tjensteprodusenter. Regjeringen bes i kommuneøkonomiproposisjonen for 2004 drøfte alternative modeller for å stimulere til økt bruk av konkurranse i kommunesektoren. En av modellene som skal vurderes, er den danske "utfordringsrett". Avtalepartene legger vekt på at innføringen av modeller som stimulerer til eller setter krav om økt bruk av konkurranse, ikke medfører økt statlig eller kommunalt byråkrati.
- Bruken av nedlagte forsvarsanlegg
Stortinget ber Regjeringen om å foreta en vurdering av alternativ bruk av nedlagte forsvarsanlegg til bl.a. fengselsdrift til å redusere soningskøen. Sak fremmes for Stortinget innen 1. mai 2003.
- Offentlig/private sykehus
 - Fritt sykehusvalg skal utvides til å gjelde private aktører med avtaler med de regionale helseforetakene. Lovproposisjonen vedrørende fritt sykehusvalg skal fremlegges for Stortinget i vårsesjonen 2003, slik at det er mulig med ikrafttredelse 010703.
 - Pasientene skal gis like stor valgfrihet uavhengig av hvilken helseregion en tilhører. I arbeidet med endringene i pasientrettighetene er det en målsetting å hindre ulik praksis i ulike deler av landet. De regionale helseforetakene må derfor inngå felles avtaler med private sykehus.

- Valg av finansieringsmodeller i helsevesenet skal stimulere til utnyttelse av private aktører.
- Dersom det gis tilleggsbevilgninger knyttet til ekstraordinære forhold i helseforetakene, så skal midlene disponeres slik at situasjonen for private aktører blir tatt hensyn til.

- Leirskoler

Statlige bevilgninger til leirskoler øremerkes på UFDs budsjett f.o.m. 2003.

- Støtteordninger

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Regjeringens fremlagte forslag til en ny organisering og ordning når det gjelder utdanningsstøtte til elever i videregående opplæring. Regjeringen foreslår en rekke interessante omlegginger som kan være hensiktsmessig å se på. Imidlertid vil disse medlemmer understreke at denne saken er av en så stor viktighet at den bør behandles uavhengig av budsjettet.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette fremme følgende forslag:

" Stortinget ber Regjeringen legge frem sak med gjennomgang av låne og stipendordninger for elever i videregående opplæring, med sikte på større treffsikkerhet i forhold til de målsettinger som gjelder for ordningen. Saken legges frem innen mars 2003."

Partene er enige om et romertallsvedtak som sikrer at borteboerstipendet ikke reduseres i forhold til nåværende nivå.

- Skole :

1. Det legges frem for Stortinget en redegjørelse om ressursituasjonen i grunnskolen og videregående skole i løpet av første halvår 2003.
2. I løpet av våren fremlegges en proposisjon om endringer i opplæringsloven med sikte på å økt handlefrihet og mer fleksibel ressursbruk.
3. 1. april legges hovedinnstillingen fra kvalitetsutvalget for grunnopplæringen (Søgnenutvalget) frem. På dette grunnlag legger regjeringen frem en egen sak til Stortinget til behandling i stortings sesjonen 2003-2004. Denne vil bl.a. omfatte kvalitetsmessige minstestandarder i basisfagene og andre strukturiltak som er nødvendig for å heve kvaliteten i grunnopplæringen.
4. Det vises til St.prp. nr 1, tillegg 3 om et nasjonalt system for kvalitetsvurdering i grunnopplæringen. Dette vil omfatte nasjonale prøver i basisfagene som skal utvikles i løpet av 2003 og implementeres i løpet av skoleåret 2003-2004.

- Under behandlingen av fagbudsjettene forplikter avtalepartnerne seg til å sørge for flertall for de endringer som følger av denne avtale. Hvis det blir aktuelt for noen av avtalepartnerne å inngå i flertallsallianser med andre partier om endringer av fagbudsjettene, plikter de å konsultere avtalepartnerne på forhånd. Avtalepartnerne forplikter seg ved fagbudsjettbehandlingen å opptre slik at det ikke blir flertall for forslag som har budsjettkonsekvenser for senere år enn 2003, med mindre det er enighet om dette mellom partene.

- Partene er enige om at St. prp. Nr. 1 – Tillegg nr. 2 behandles separat, uavhengig av St. prp. Nr 1 for øvrig

Oslo, 22. november 2002

For Høyres stortingsgruppe

For Fremskrittspartiets stortingsgruppe

Jan Tore Sanner

Siv Jensen

For Kristelig Folkepartis stortingsgruppe

For Venstres stortingsgruppe

Ingebrigt S. Sørfonn

May Britt Vihovde